

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Rs 214625 23 Rsž
Novi Travnik, 16.1.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Mirjana Grubešić predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Alma Islamović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.A., T1., ..., 2. DŽ.B., T2., ..., 3. S.B., T3., ... , 4. za um. R.B. i nasljednice um. F.B., nasljednica R.A., T4., ... , 5. E.B., T5., ... , 6. Z.B., ..., 7. M.G., T6., ... , 8. E.G., T7., ... , 9. za um. M.G. supruga M.G., T8., ... , 10. N.G., T9. , G.G., ... , 11. Š.G., T10., G.G., ..., 12. M.H., T11., ... , 13. M.K., T12., ... , 14. za um. S.K. supruga T.K., T13., ... , 15. M.K., T14., ... , 16. za um. H.K. supruga S.K. , T15., ... , 17. D.L., T16. , ... , 18.H.L. , T17., ... , 19. za um. N.M. supruga M.M., T18., ... , 20. K.N., T19., ... , 21. S.P. , T20., ... , 22. M.P., T21., ... , 23. za um. O.P. supruga M.P., T22., ... , 24. DŽ.P. , T23. , ... , 25. J.R. , T24., ... , 26. K.R., T25. , ... , 27. M.S., T26., ... , 28. Z.S., T27., ... , 29. B.S., T28., ... , 30. za um. Z.S. kći M.R. , T29., T, 31. S.Š., T30., ... , 32. S.Š., T31., ... , 33.za um. R.T. kći H.T. , T32. , ... , 34. za um. D.Z. kći I.H., T33., i 35. S.Z., T34., ... , koje zastupa punomoćnica Džejlana Šaćirbegović-Alibašić advokat iz Zenice, ul. Masarykova broj 29, protiv tuženog JKP „BAŠBUNAR“ TRAVNIK, ul. Kalibunar 3a, zastupan po zakonskom zastupniku direktoru A.D., radi naknade plaće, vrijednost spora 651.489,57 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljena protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 214625 23 Rs od 12.7.2023, u sjednici vijeća održana 16.1.2024.godine donio je sljedeću:

RJEŠENJE

Žalba tužitelja se odbija i rješenje Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 214625 23 Rs od 12.7.2023 godine se potvrđuje.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem tužba tužitelja je odbačena. Tužitelji tužbom traže da sud obaveže tuženog da im na ime manje isplaćenih plaća po osnovu pravosnažne presude Općinskog suda u Travniku broj.51 0 P 021754 09 P od 23.12.2011.godine isplati tražene novčane iznose, kao i da im na temelju pravosnažne presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 P 021754 12 GŽ od 4.3.2013.godine na dosuđene iznose manje isplaćenih plaća isplati zakonske zatezne kamate počev od dana podnošaja tužbe u tom predmetu (15.5.2009.godine) pa do isplate. Dakle, tužitelji tužbom traže da sud presudom obaveže tuženog na isplatu razlika plaća i zakonskih zateznih kamata na te plaće koji su dosuđeni pravosnažnom presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 021754 09 P, koja je presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 P 021754 12 GŽ od 4.3.2013.godine preinačena u dijelu toka zakonskih zateznih kamata iz razloga što u toku stečajnog nadzora nad tuženim tužiteljima nisu isplaćena u cijelosti potraživanja dosuđena naprijed navedenim

presudama, već naprotiv, pojedinim tužiteljima je u stečajnom postupku isplaćen dio potraživanja koja ne iznose ni 10,84 % priznatih potraživanja, kako to tužitelji u tužbi tvrde. Pravni osnov tužbenog zahtjeva tužitelji vide u čl. 127. i 140. Zakona o stečajnom postupku FBiH.

Protiv tog rješenja žalbu su blagovremeno izjavili tužitelji zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnom navode da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio da su ispunjena sva tri kumulativna uvjeta da se radi o presuđenoj stvari, da nije tačno da su ranija parnica i aktuelni spor proizašli iz istog činjeničnog osnova. Prvostepeni sud je pravilno utvrdio da postoji identitet stranaka. Međutim, prvi dio tužbenog zahtjeva odnosi se na potraživanja tužitelja na ime manje isplaćenih plata koje su utvrđene pravosnažnim odlukama Presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 021754 09 P od 23.12.2021. godine, a drugi dio zahtjeva odnosi se na zakonske zatezne kamate koje su tužiteljima dosuđene na iznose manje isplaćenih plata koje su obračunate i dosuđene na osnovu plata obračunatih u manjim iznosima od iznosa utvrđenih u presudi od 23.12.2011. godine od onih koji su utvrđeni i dosuđeni Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P021754 12 Gž od 04.03.2013. godine. Drugi dio tužbenog zahtjeva odnosi se na različite drugostepene odluke, te se ne radi o istom zahtjevu i ne postoji identitet činjeničnog osnova. Rješenjem Općinskog suda u Travniku broj 51 0 St 078523 13 St od 20.07.2020. godine ukinut je stečajni nadzor nad tuženim, a prema članu 127. Zakona o stečajnom postupku tužitelji u posebnom postupku ostvaruju svoja nenamirena potraživanja nakon zaključenja stečajnog postupka. Smatra da su odredbe stečajnog postupka poseban propis i da kao takve imaju prioritarnu primjenu u odnosu na odredbe parničnog postupka. Predlaže da ovaj sud pobijano rješenje preinači ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Pošto je ispitao prvostepeno rješenje u dijelu u kom se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu člana 235. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP), drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Prvostepeni sud je, nakon što je pravilno cijenio izvedene dokaze, u vezi s odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku, pravilnom primjenom odredbe člana 196. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odbacio tužbu tužitelja, cijeneći da se u konkretnom slučaju radi o presuđenoj stvari, imajući u vidu da sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi da li je stvar pravomoćno presuđena.

Iz stanja spisa proizilazi da su tužitelji dana 15.5.2009. godine podnijeli tužbu protiv tuženog radi isplate potraživanja iz radnog odnosa i uplate doprinosa za PIO i isplate regresa koja je zavedena pod broj predmeta 51 0 P 021754 09 P. Predmet tužbenog zahtjeva je bio zahtjev za isplatu manje isplaćenih plaća zaključno sa 31.7.2009. godine i doprinosa za PIO/MIO. Sud je, odlučujući o tužbenom zahtjevu

tužitelja donio odluku broj: 51 0 P 021754 09 P dana 23.12.2011. godine kojom je konačno opredijeljeni tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu manje isplaćenih plaća i uplatu doprinosa za PIO usvojen, a tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu regresa za 2006, 2007, 2008. i 2010. godinu odbijen kao neosnovan.

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 021754 12 GŽ od 4.3.2013. godine je preinačena presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 021754 09 P od 23.12.2011. godine u dijelu zatezne kamate na dosuđene iznose manje isplaćenih plaća, a ukinuta u dijelu odluke o regresu i troškovima postupka i predmet u tom dijelu vraćen na ponovni postupak.

Dana 31.1.2014.godine postupak u ovoj pravnoj stvari je prekinut radi otvaranja stečajnog postupka nad tuženim (član 378.stav 1.tačka 4.ZPP-a). Nakon što je postupak nastavljen rješenjem od 27.12.2018.godine prvostepeni sud je dana 24.9.2018.godine donio presudu kojom odlučuje o zahtjevu za isplatu regresa i troškovima postupka, povodom kojeg je predmet bio vraćen na ponovni postupak, koja je presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku od 9.1.2020.godine potvrđena.

Rješenjem broj: 51 0 St 078523 13 St od 20.7.2020.godine ukinut je nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana, stečajni upravnik razriješen dužnosti i naloženo registru da izvrši brisanje upisa nadzora kao i ograničenja određenih u vezi nadzora i provođenja stečajnog postupka nad tuženim.

Dakle, iz stanja u spisu proizilazi da ovom tužbom tužitelji traže da sud obaveze tuženog da im isplati potraživanja utvrđena pravosnažnom sudskom presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 021754 09 P od 23.12.2011.godine kojom su tužiteljima dosuđene razlike plaće za utuženi period, u dosuđenim iznosima za svakog tužitelja sa zakonskim zateznim kamatama kako je dosuđeno presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 021754 12 GŽ od 4.3.2013. godine, kojom je presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 021754 09 P od 23.12.2011.godine preinačene u dijelu toka zakonskih zateznih kamata, a u dijelu razlike plaće potvrđena. Tužitelji sa ovakvim tužbenim zahtjevom ustaju iz razloga što im u stečajnom postupku koji je vođen pod brojem: 51 0 St 078523 13 St nisu isplaćena dosuđena potraživanja, nekim tužiteljima u cijelosti, a nekim u pretežnom dijelu zbog čega tužitelji smatraju da mogu podnijeti novu tužbu sa novim pravnim osnovom kojeg vide u čl. 127. i 140.Zakona o stečajnom postupku FBiH ("Službene novine FBiH", br. 29/2003, 32/2004, 42/2006, 4/2017 - odluka US i 52/2018) koji je važio u utuženom periodu.

Pravilan je zaključak prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju radi o presuđenoj stvari, na što sud pazi po službenoj dužnosti, shodno članu 196. stav 2. Zakona o parničnom postupku, u kojem je propisano, da sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi, je li stvar pravomoćno presuđena i ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kojem je već pravomoćno odlučeno, odbacit će tužbu.

Iako je prvostepeni sud naveo uslove koji trebaju biti ispunjeni da bi se radilo o presuđenoj stvari, zbog značaja za odluku po žalbi tužitelja i ovaj sud navodi, da je za

postojanje presuđene stvari potrebno da se ispune tri uslova: 1) da postoji identitet stranaka u istoj ili obrnutoj ulozi; 2) identitet zahtjeva i 3) identitet činjeničnog osnova. Da bi parnice bile identične, odnosno da bi se radilo o presuđenoj stvari, potrebno je da postoji isti događaj, na istom mjestu i u istom vremenu.

U konkretnom slučaju, iz stanja u spisu proizilazi da su u ovom predmetu i predmetu broj: 51 0 P 021754 09 P stranke identične, kako na strani tužitelja, tako i na strani tuženog, da postoji identitet činjeničnog osnova jer su odlučne činjenice u oba predmeta identične i ogledaju su u tvrdnji tužitelja da mu tuženi duguje tražene novčane iznose na ime razlike plaća i zakonskih zatezних kamata, koje im nisu uplaćene, u prvom predmetu na temelju pozitivnih propisa a u drugom na osnovu presude zbog nemogućnosti naplate u stečajnom postupku. Prema žalitelju sporno je ispunjenje trećeg uslova koji se odnosi na identitet zahtjeva, čije postojanje, kako to žalitelj pogrešno smatra, isključuje čl. 127.Zakona.

Članom 127.starog Zakona je bio regulisa način ostvarenja potraživanja stečajnih povjerilac koji su ostali nenamireni u stečajnom postupku koji je zaključen. Stavom prvim, tačka 1. tog člana je bilo propisano da stečajni povjerioci mogu nakon zaključenja stečajnog postupka ostvarivati svoja preostala potraživanja prema dužniku pojedincu po općim pravilima građanskog prava. Stavom 2. da stečajni povjerioci koji su sa svojim potraživanjima učestvovali u stečajnom postupku mogu nakon zaključenja postupka provoditi prinudno izvršenje protiv stečajnog dužnika samo na osnovu izvršne isprave-izvoda iz tabele. Zahtjev za izdavanje izvršne isprave izvoda iz tabele može se podnijeti tek nakon zaključenja stečajnog postupka. Za izdavanje izvršne isprave nadležan je stečajni sud. Identično zakonsko rješenje sadržano je u čl.191 važećeg zakona o stečajnom postupku („Sl.novine FBiH“, BR.53/2021).

Na osnovu čl. 5.stav 1.tačka 1. Zakona o stečajnom postupku dužnikom pojedincom se smatra komplementar u komanditnom društvu i osnivač društva s neograničenom solidarnom odgovornošću. Dakle, član 127. ja davao pravo povjeriocima da nakon zaključenja stečajnog postupka ostvaruju svoja prava, tj preostala potraživanja prema dužniku pojedincu, koji je na temelju čl.5.stav 1.tačka 1. Zakona, mogo biti samo komplementar u komanditnom društvu i osnivač društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, ali ne svaki stečajni dužnik, kako to žalitelj pogrešno smatra. Tačkom 2. tog člana je regulisano pitanje naplate neplaćenih potraživanja stečajnih povjerilaca koji zbog zaključenja stečajnog postupka nisu u cijelosti namireni u vidu prinudnog izvršenja protiv stečajnog dužnika s tim da se izvršnom ispravom smatra izvod iz tabele, kojeg na osnovu zahtjeva stečajnog povjerioca, podnesenog nakon zaključenja stečajnog postupka, izdaje stečajni sud, pod uslovom da je takvo potraživanje uvršteno u tabelu kao priznato potraživanje. Dakle, drugi način naplate je naplata dugovanja,tj.potraživanja u okviru izvršnog postupka koji se pokreće na temelju izvoda iz tabele, kao izvršne isprave, na kojem je sadržano kao priznato potraživanje ono koje je utvrđeno izvršnom ispravom.

Stoga, žalitelj pogrešno smatra da mu čl.127. Zakona daje pravo na ponovno pokretanje parničnog postupka i da novi osnov, koji je kao takav naveden u novoj tužbi, isključuje postojanje presuđene stvari. Upravo čl.127.Zakona pruža zaštitu nenamirenim

povjeriocima i to kroz tačku 1. kroz pravo na ponovno podnošenje tužbe, ali ne protiv istog tuženog, već novog lica koje je komplementar u komanditnom društvu i osnivač društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, čime je na temelju tog člana, u takvim situacijama, isključeno postojanje presuđene stvari zbog nedostatka identiteta stranaka.

U drugim slučajevima, kada stečajni dužnik, nije ispunjavao uslove iz tačke 1. čl. 127. Zakona i kada je potraživanje stečajnog povjerioca uvršteno u tabelu priznatih potraživanja, zaštita njegovih potraživanja je obezbjeđena kroz izvršni postupak, kojeg može pokrenuti na temelju izvršne isprave iz tačke 2. čl. 127. Zakona, slijedom čega je isključena mogućnost postojanja presuđene stvari samim tim što takav povjerilac uopće neće voditi parnični postupak.

Nadalje, promjena osnova tužbenog zahtjeva ne isključuje mogućnost postojanja presuđene stvari.

Prilikom donošenja odluke u ovoj pravnoj stvari sud se rukovodio Presudom Evropskog suda u Strazburu sadržanom u predmetu Brletić protiv Hrvatske od 16.01.2014.godine. U tom predmetu Evropski sud nalazi da je stvar pravosnažno presuđena i na strani 8. i 9. svoje odluke navodi: „ Sud ponavlja da pravo na pošteno suđenje prema članku 6. stavku 1. Konvencije, tumačeno u svjetlu načela vladavine prava i pravne sigurnosti, obuhvaća zahtjev da se presuda u slučajevima kada su sudovi zaključili pitanje s pravomoćnim učinkom ne bi trebala dovoditi u pitanje (vidjeti predmete Brumărescu protiv Rumunjske [VV], br. 28342/95, stavak 61., ESLJP 1999-VII i Kehaya i ostali protiv Bugarske, br. 47797/99 i 68698/01, stavak 61., 12. siječnja 2006.).

Načelo res judicata zahtijeva da nijedna stranka nema pravo tražiti reviziju pravomoćne i obvezujuće presude samo u svrhe odobravanja ponovnog suđenja i donošenja nove odluke u predmetu. Svaka se revizija ne bi trebala tretirati kao prikrivena žalba, a sama mogućnost postojanja dvaju viđenja o predmetu nije osnova za ponovno razmatranje (vidjeti predmet Esertas protiv Litve, br. 50208/06, stavak 21., 31. svibnja 2012.).

Razlog tome leži u činjenici da je načelo prema kojem je pravomoćna presuda res judicata i rješava spor između stranaka s pravomoćnim učinkom temeljni element prava na pošteno suđenje koje jamči članak 6. Konvencije u građanskim pitanjima (vidjeti predmet Kehaya i ostali, prethodno navedeno, stavak 63.) “.

Sud smatra da se u konkretnom slučaju radi o pravnoj situaciji na koju bi trebalo primjeniti prethodno citiranu odluku u kojoj se prigovor presuđene stvari razmatrao u slučaju gdje su između istih stranaka vođena dva sudska postupka, jedan po osnovu neisplaćenih plaća po tužbi tužitelja kao zaposlenika, a drugi po tužbi tuženog kao poslodavca po osnovu neosnovanog bogaćenja, koje se prema činjeničnim navodima poslodavca kao tužitelja, ogledalo u činjenici da je prvom presudom, koja je postala pravosnažna, dosuđen novčani iznos na ime neisplaćenih plaća, koje su prije utužena

bile isplaćene. Dakle, druga tužba se zasnivala na drugom osnovu (neosnovano bogaćenje).

U ovom slučaju tužitelji tužbom traže da im se dosude određeni novčani iznosi na ime razlika plaća sa zakonskim zateznim kamata koji su, pravosnažnom sudskom presudom nesporno dosuđena tužiteljima, za isti period samo iz razloga što ta potraživanja nisu naplaćena u stečajnom postupku čime je, kako to tužitelji smatraju, nastao novi osnov (čl.127. Zakona o stečajnom postupku). Iz naprijed citirane Presude Evropskog suda u Strazburu sadržanom u predmetu Brletić protiv Hrvatske od 16.1.2014.godine proizilazi da promjena osnova nije i ne može biti razlog za ponovno pokretanje sudskog postupka, koji i u situaciji kada se novi tužbeni zahtjev zasniva na novom osnovu za isplatu, predstavlja presuđenu stvar. Novo suđenje bi značilo reviziju pravomoćne i obavezujuće presude Općinskog suda u Travniku broj.51 0 P 021754 09 P, kojom je postupak povodom zahtjeva za isplatu razlika plaća sa zakonskim zateznim kamata pravosnažno okončan.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci u smislu odredbe člana 235 tačka 2. Zakona o parničnom postupku.

Sud je cijenio i ostale žalbene navode ali iz nije posebno obrazlagao jer nisu od odlučnog značaja (člana 231.ZPP-a).

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić,v.r.